

Gästrikedrottens Historiska Förening

Bankgiro: 5602-3559

Ansvarig redaktör: Anders Hedbom, anders.hedbom@gmail.com – Tel. 070-581 90 33
Layout Ola Bergendahl och Nils Frölander

BK Falken 90 år

Vi passar på att hylla den duktiga boxningsklubben med att ur minnenas arkiv plocka fram en bild från 1980, där föreningens tungviktsess Anders "Lillen" Eklund höjer armarna efter sin överlägsna seger i den legendariska OS-uttagningsmatchen mot Roger Andersson, Linnea, på Gavlerinken i Gävle.

Samma år vinner Falkens mellanviktare Leo Vainonen sitt sjätte SM-guld och andra NM-guld, innan han efter sitt andra OS-deltagande slutar boxas för att börja sin gymnastiklärarutbildning. Han räknades 1980 som Nordens bästa boxare alla kategorier.

SISU
Idrottsutbildarna

**Gävleborgs
IDROTTSFÖRBUND**

Ordföranden har ordet

GDPR – kan det vara något för oss

Under ett flertal månader har jag dagligen erhållit pappers- och digitala brev som på flera sidor beskriver eller försöker beskriva innebörden av denna förkortning, som numera gäller. Förkortningen är GDPR. Det låter imponerande eller hur!

Jo, man eller troligen män har bestämt att vi ska ha ett enhetligt regelverk inom EU för hantering av den personliga integriteten vid datorisering eller digitalisering. Detta gäller alla föreningar, så även för oss inom Gästrikeidrottens Historiska Förening (GHF).

Vi ska således tydligt informera våra medlemmar om vilka personuppgifter vi använder och vilket syftet är.

Så här gör vi inom vår förening. Vi för ett datoriserat medlemsregister som innehåller förnamn, efternamn, gatuadress, postnummer, postadress, medlemsnummer och notering om betalning. Dessutom planerar vi att komplettera med telefonnummer och e-postadress.

Vi säljer inte dessa uppgifter till utomstående utan de används enbart för att kunna nå ut med information, utskick av medlemstidningen eller inbjudningar.

(Vill ni imponera på er omgivning så lär er att GDPR är den nya dataskyddsförordningen inom EU som gäller sedan 25 maj 2018 och betyder General Data Protection Regulation).

VM-final

Från Bengt "Cidden" Anderssons bok "Hela bollen ska ligga still" väljer jag följande dikt. Sommarsäsongen är ju slut och vinteridrotterna gör sitt intåg.

*När skoldagen var slut
brukade jag ensam cykla
till den stora fotbollsplanen.
Med riktiga mål.
Med riktig straffpunkt.
Det var alltid en minut kvar
och oavgjort när vi fick straff.
Jag la bollen på straffpunkten
tog lång ansats
kanonhårt i krysset.
En eftermiddag
blev jag världsmästare
sjutton gånger.*

Jag blev också världsmästare i många olika grenar!

*Gunnar Lindbom
ordförande*

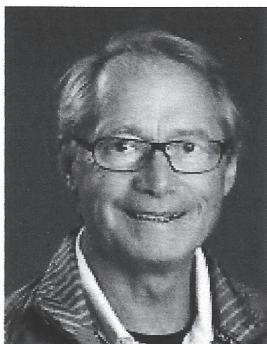
Innehåll i Nummer 2 nov 2018

- 1 BK Falken 90 år – bild på "Lillen" Eklund 1980
- 2 Ordföranden har ordet. Innehållsförteckning.
- 3 Inbjudan till Idrottscafé med Inge Hammarström och Kjell Damberg i Silvanum, 27 nov. 2018. Anders Hedbom med GHF:s nostalgi.
- 4 Från årsmötet den 25 april 2018 med presentation av de 100-årsjubilerande föreningarna Forsbacka IK och Sandvikens IF. Bild från bandymatchen på Storsjön 1960 då isen brast under spelarna.
- 5 Sandvikens IF – förr, nu och i framtiden. Bild med SIF:s fotbollslag 1930 med bl.a. Gösta Dunker.
- 6 Bildsvep från årsmötet i Silvanum.
- 7 En grabb från Bruket – till Gösta Dunkers minne.
- 8–9 Från medlemsresan till Årsunda–Gysinge–Österfärnebo den 22 maj 2018.
- 10 Träff på Gavlevallen med Gefle IF, som presenterar sin bildexponering av föreningens idrottshistoria.
- 11 Vargavintern gav oss tak över Ishockeyn – Ulf Kriström berättar om Gavlerinkens tillblivelse.
- 12 Bågskyttarna Karin och Mikael Larsson berättar om sin sport
- 13 Christer Carlsson minns... "Gråtattacken på Solvalla".
- 14 Sportens språkbruk. GHF:s styrelse 2018.
- 15 Om tävlingarna i simhopp i OS 1906 GHF-styrelsen allt äldre! Minnesord över Stig Vilén av Erik Proos.
- 16 Medlemsstatistik samt bild på 100-årsjubilerande Forsbacka IK:s allsvenska bandylag 1959.

Välkommen till höstens idrottscafé

Tisdagen den 27:e November kl 18-20

i Silvanum, Gävle

Inge Hammarström

Kjell Damberg

Inge Hammmarström och Kjell Damberg pratar ishockeyminnen och berättar om hur de ser på ishockeyn idag

GHF bjuder som vanligt på gratis fika

Ta gärna med andra intresserade

GÄSTRIKLANDS IDROTTSHISTORISKA FÖRENING

GHF-nostalgi Den första långa utvisningen på Isstadion

Torsdagen den 16.1 1958.

Match på Isstadion mellan Brynäs och Ljusne i Div. 2 Östra A , 1957/58.

Signaturen –an. refererar matchen i en av gävletidningarna.

”Den första 10-minuters utvisning som förekommit på Isstadion i Gävle kom vid gårdagens match mellan Brynäs och Ljusne. Den utmärkte matchledaren Gösta Jakobsson, Ludvika, visade ut både Arne Österberg, Brynäs och Sture Erlandsson, Ljusne på två minuter vardera för ett privat kurr. Detta gillades inte av Erlandsson, som lär ha kommenterat: Hur f-n dömer du egentligen? Detta tolererades helt naturligt inte av domaren som till de två minuterna lade ytterligare 10 minuter för osportsligt uppträdande. Detta drabbade ju inte Ljusne så hårt som efter två minuter fick sätta in en annan spelare, men bör vara en nyttig läxa för Erlandsson.”

–an. beskriver matchen som en lugn och fridfull tillställning på Isstadion men fäste sig ändå vid Ljusnegrabarnas våldsamma klappande och slående på klubborna. Att Brynäs spelare drog sig undan är fullt förståeligt.

A-kedjan i Brynäs var enligt referenten bättre än på länge mest beroende på att Lennart Åström fick den stora äran att spela tillsammans med ”Kulan” Söderblom och ”Malin” Jernberg. Tore Pettersson och Åström alternerade i A-kedjan, där Tore Pettersson visserligen lyckades göra två mål men inte mycket mera positivt. Brynäs vann med 7-2.

Publiken uppgick till 409 personer och domaren Gösta Jakobsson, Ludvika hade matchen helt i sin hand.

Anders H

Årsmötet den 25 april 2018

Två hundraåringar hyllades vid årsmötet 2018

Forsbacka IK

Vid årsmötets traditionella utdelning av GHF:s diplom för idrottshistoriska insatser uppmärksammades Forsbacka IK och Sandvikens IF för sina 100 år i Gästrikeidrottens tjänst. Ämnet för det välbesökta årsmötet var de båda hundraåringarna, vars företrädare berättade klubbhistoria, om läget idag och om förhoppningar för framtiden

Lars Göran Ståhl gav en historik om Forsbacka IK. Han framhävde bandyns storhetstid som "Gula Faran" på 1950-talet. Ryktbar är seriefinalen på Strömvallen mot Bollnäs GIF 1951 inför 8 200 åskådare. (Den matchen berättade vi om i förra medlemsbladet)

En söndag i februari 1952 var det klang och jubel i Forsbacka. Inför 6 900 åskådare på Strömvallen, varav 700 tillresta med extratåg från Sandviken, förnedrade "Gula faran" SAIK med hela 5-0. Senare på vintern blev Ernst Hård unik olympier i bandy. Tillammans med flera gästrikar och hälsingar spelade han för Sverige i bandyturneringen, som på försök ingick i Oslos olympiad

Ett ödets ironi att Forsbackas söner **Einar Ask och Torvald Åkerlöf** då spelade i SAIK!. Kaj Annebrant

har berättat hur SAIK:s legendariske ledare "Lock Erik" inte skydde några medel att stärka laget. På hösten 1935 smög han sig i bilen med släckta lyktor till Forsbacka och till Einar Asks bostad, Lockade med jobb på Jernverket och övertalade honom att spela för SAIK.

Torvald Åkerlöf hade bittra minnen av allvarlig vuxenmobbing från både lagkamrater och arbetskamrater när han bytte klubb. En avigsida av bruksandan.

Ståhl påminde också om när isen på Storsjön brast under en match mot Köping en varm söndag i januari 1960 och Köpings målvakt var nära att fångas som en gädda i nätet, men klarade sig tack vare en djärv dykning under målburen.

Ansvariga för olika sektioner i Forsbacka IK redovisade nuvarande breda verksamhet i den aktiva flegrensöreningen, som sedan begynnelsen 1918 levt i fruktbar symbios med bruket; med oskattbart värde för social gemenskap, fritid och nöje i Forsbacka genom åren. Som en idrottsrörelsens eldsjäl hedrades **Sune Bergström** med Gästrikeidrottens Historiska Förenings diplom för mångårigt och, mångsidigt arbete i Forsbacka IK.

Bo Nordlund

När isen på Storsjön brast under Forsbacka IK:s allsvenska match mot Köpings IS söndagen den 3 januari 1960.

Sandvikens IF – *förr, nu och i framtiden*

I flera funktioner bidrar **Peter Svensson** kunnigt och engagerat till utvecklingen i Sandvikens IF. För detta hedrades han vid årsmötet med GHF:s diplom. Liksom även **Pelle Olsson** för sin meritlista som allsvensk spelare, legendarisk tränare och numera ansvarig för fotbollen i Sandvikens IF.

Både Peter Svensson och Pelle Olsson tackade för hyllningarna och berättade för årsmötet om SIF:s anrika historia, beskrev läget idag och uttryckte förhoppningar för framtiden. Föreningens historia har det skrivits mycket om och den finns väl dokumenterad och berättad. Särskilt i Ronald Åhmans bok, som författaren presenterade när jubileumsutställningen invigdes. I sina böcker och i vårt medlemsblad har Kaj Annebrant berättat rikligt och kunnigt om SIF:s historia.

Om sina 20 år som först ungdomsspelare och sedan ledare hade Peter Svensson mycket att berätta. Publikerekordet mot IFK Norrköping 1957 och VM i Sandviken 1958 blir han alltid påmind om, liksom Cupfinalen mot Åtvidaberg 1970 och alla misslyckade kval efter raset ur allsvenska 1961.

Under hans tid har fotbollen återvänt hem till Jernvallen. Och etablerat sig i Division I Norra.

Med hopp om att nå högre. SIF har upplevt en nystart med utveckling av egna talanger och ordnad ekonomi. Föreningen tar socialt ansvar i samarbete med skola och polis. Föreningens verksamhet för barn och ungdom är betydelsefull och omfattande. Damfotbollen startade om 2016.

Pelle Olsson betonade att han omedelbart känt föreningens positiva engagemang och effektiva styrelsearbete. Hans roll och ansvar i SIF är mer omfattande än i tidigare föreningar, där han verkat som tränare. I Allsvenskan och Superettan spelar man på heltid. Men spelarnas ambition och förmåga i dagens SIF inger förhoppningar för framtiden. Ambitionen är att få fram duktiga spelare ur de egna ungdomslagen, att visa dem förtroende och tålamod. Men att även vara klokt aktiv på spelarmarknaden. Mycket instruktion sker på engelska och fin integration är ett måste.

Pelle Olsson var nöjd med sitt arbete och läget i föreningen:

”Det gäller att gnugga på och bli allt bättre”, avslutade han med gott hopp inför Sandvikens IF:s jubileumsår och framtid.

Bo Nordlund

Sandvikens IF blir 1929 första gästrikelag i Allsvenskan. Stående fr.v. på bilden från Sandvikens idrottsplats: Gösta Dunker, Ragnar "Bob" Jacobsson, Valle Persson, Einar Snitt, Einar Persson, John Kling, Marcus Lööf, Hugo Eliasson. Knästående fr.v.: Rudolf Carlsson, Helge Dunker och Ingvar Persson.

Som vanligt var årsmötet välbesökt.

Allas vår Curt Larsson tackas för alla år som GHF:s pålitlige kassör.

Pelle Olsson erhåller hedersdiplom och böcker för alla sina fina meriter.

Forsbacka IK:s eldsjäl Sune Bergström får välförtjänt hedersdiplom.

Naturligtvis hedras också SIF:s Peter Svensson med vårt hedersdiplom.

Lillemor Forsberg, Birgitta Holmgren och Disa Wi-berg fikar i pausen.

Här sitter Anita Hedberg som valdes till GHF:s nya kassör.

En grabb från Bruket

Gösta Dunker är grabben och spelaren som står för brukets och Sandvikens IF:s fotbollshistoria. Han var en typisk ytter. Han var teknisk, och snabb. Han spelade 15 landskamper. 1934 deltog han i Sveriges första fotbolls-VM, som då avgjordes i Italien. Redan som 17-årig bruksgrabb platsade han i SIF:s A-lag. Säsongen därefter gjorde han Sandvikens första allsvenska mål. Han var lagkamrat med många landslagsspelare i SIF:s klassiska lag på 1930-talet. Bertil "Dansködaren" Ericsson och Einar Snitt var med i landslagstruppen till OS i Berlin 1936. Tillbaka hemma i Sandviken betonade de, att de inte var med i nederlaget mot Japan.

1972 gick Gösta Dunker bort. Han blev 66 år. Stig Sjödin skrev detta minne över fotbollsartisten och bruksgrabben. Fotbollsspelaren blev ett av Stig Sjödens många fina porträtt av människor på Bruket

Bo Nordlund

TILL GÖSTA DUNKERS MINNE

Utan höga föredömen skulle vi vara fattiga,
Lika arma som den orörliga stenen.
Den obevekliga domaren döden
har blåst i sin pipa
och ut från den gröna arenan
går en bruksgrabb som hade trolleri i fötterna.
Det finns en kroppens glädje, en frihet,
som bara kan uttryckas under lek.
Denne mästare från vedbodraden,
en tämjare av tennisbollar,
en balansör på kritlinjen,
som visste hur man skruvar in en hörna
och hur det klockrena tillslaget låter,
gav oss stunder av oförklarlig triumf.
Nyckeln till hans konst, hans artisteri,
Hittar vi i sinnenas förfining.
Därför såg han ut att ha fyra ben,
Virvelvindar under sin muskulösa kropp.
Därför gäckade han med spjuverglimt i ögat.
Stil, säger vi och trevar efter ord,
som beskriver fulländningen.
Då finns det ett namn som täcker
alla höga innebörder.
Vi vet också att han behöll sin enkelhet
ofördärvad, oanfrätt.
Han rundade alla högfärdsmärken.
En grabb från Bruket, Gösta Dunker.
Nu när pipan ljudit för sista gången i hans liv
tar vi av oss kepsen,
för det svåra enkla han visade oss
med bollen klistrad vid foten.

Stig Sjödin

OBS!

**Aldrig försent att betala medlemsavgift
för 2018**

Bankgiro 5602-3559

GHF:s medlemsresa den 22 maj 2018

Jaha så var det dags igen! GHF hade ordnat resa till Årsunda-Gysinge och Österfärnebo. En ”proppad” buss med positiva eldsjälar visade munterhet och positiva ”vibbar” på vår färd från Gävle via Sandviken till första anhalten **Årsunda IF:s idrottsplats**.

Ordföranden i föreningen **Yngve Andersson** guidade oss på ett utförligt sätt om uppbyggnaden och föreningens alla sektioner och dess ekonomiska möjligheter. Själv grymtade jag till då Kommunen som vanligt tar betalt för att hyra ut Jernvallens konstgräs då vintern förskjutit möjligheten att träna på hemmaarenan. Det är mycket pengar som måste betalas i hyra, vilket givetvis påverkar en redan ansträngd ekonomi. JAG VILL OCH DET ÄR INTE FÖRSTA GÅNGEN JAG GRYMTAR OM DET HÄR MED HYRAN FÖR FÖRENINGAR. DET SKALL VARA GRATIS! Det är en oerhörd samhällsnytta som utförs med våra ungdomar i fostrande syfte. Alltnog en trivsamt och positiv genomgång av föreningen Årsunda IF. Jag själv vet och tänker på vilken oerhörd betydelse bl.a. eldsjälarna Jan Åke Hedström betytt för Årsunda IF. Efter fiket ”drog” vi vidare i solgasset till **Brandmuseet i Gysinge** med fin guidning bland brandbilar och ambulanser. Lunchen på Orangeriet smakade utsökt och det passade bra med ”klyschan” jag lärde mig i folkskolan; ”Tack

för maten den var god, den ger kraft och levnadsmot.” Rutinerade idrottsledare anträdde sedan bussen för avfärd mot **Österfärnebo** där vi av **Bernt Wåhlin** fick föreningen fint beskriven och givetvis fick vi ta del av många framgångar bl.a. damfotbollen och orientering m.m. Fint och känslofyllt då det berör med alla dessa eldsjälarna, som ställer upp för sina föreningar. Vår ordförande Gunnar L. överlämnade bokpresenter i sitt tack till berörda ledare. Resan avslutades med att Gunnar och Jan Åke rättade tipsrundan. **Skidveteranen Hedström** och **gamle Hedesundamålvakten Axelsson** som ”stått” i SAIK för länge sedan visade att minnet är det inget fel på. Böcker var priset. En mycket trivsamt utflykt där vi inte kom hem förrän vid 17-tiden. En resa som gav mersmak. Tack för en fint ordnad resa.

Dan Nordfeldt

*Resan planerades
av Lars Blomgren
och Jan-Åke Hedström*

Jan-Åke Hedström, Stig Hedström, Dan Nordfeldt och Lars-Tony Hedström.

Vår ordförande och Årsundas Yngve Andersson.

Karl-Axel Axelsson, Sten Inge Vestberg och Roger Hallqvist.

Bernt Våhlin, Österfärnebo.

Fr.v. P.-G. Florell, Uno Eriksson, Dan Nordfeldt, Eje Högberg.

Gefle IF:s fotbollshistoria exponeras av Gavlevallen

Föreningen Gamla Giffare inbjöd till Gavlevallen för att visa och berätta om hur man tillsammans med Gefle IF Fotboll har påbörjat sin exponering av föreningens historia. **Christer Karlsson** inledde med vad som gjorts och vad man planerar göra. Klubbdirektör David Norell-Hussein uttryckte föreningens tacksamhet över att få klubbens historia tillgänglig för fotbollspubliken.

Ulf Kriström har jobbat med utställningen av stora bilder på väggarna i serveringen. Bilderna med text berättar om legendariska fotbollsspelare i föreningen genom åren. Ulf Kriström utgick från bilden på Gävlelidrotens pionjär och profet Robert Carrick och betonade hans ursprung i England och i engelsk idrott. Carrick deltog i det ryktbara skidloppet mellan Falun och Gävle 1897. Han prövade alla möjliga grenar och var alltid framgångsrik. Han deltog i ett av de första cykelloppen runt Mälaren. Han var mästare i friidrott. Men mest betydde han för den begynnande fotbollen i Gävle och kring sekelskiftet 1900 gjorde han Gefle IF till bäst i Sverige.

Beviset von Rosens pokal fanns för kvällen på plats i Gavlevallen. 1902 erövrade Gefle IF för alltid detta vandringpris som i svensk idrottshistoria kommit att bli ett av mest uppmärksammade. Men under flera år har pokalen förvarats i Läns museets magasin efter att tidigare varit utställd. Därefter har den varit i förvar hos Svenska Fotbolls förbundet och nu äntligen återvänt till fadershuset. Gefle IF vågar inte i fortsättningen visa pokalen per-

manent på Gavlevallen. Men avser att ställa ut den vid lämpliga tillfällen.

Ulf Kriström fortsatte att beskriva några i urvalet av porträtten. Där finns gamla stjärnor som "Kusken" Svensson, "Hogga" Karlsson och "Prosten" Karlsson. Från 1950-talet finns Rune Åkerblom och "Ata" Persson. Även om det blev kort tid i GIF så platsar naturligtvis Sigge Parling.

Mattias Woxlin, Hasse Berggren och Mattias Hugosson representerar det allsvenska laget under senare år. Och ur dagens lag är Jonas Lanto självklar. Galleriet kan fyllas på och Ulf Kriström är beredd på frågor och synpunkter om urvalet.

Ulf Ivar Nilsson kåserade ur en av sina artiklar om hur Gefle IF trots nedflyttning 1934 från Allsvenskan på 11:e plats ändå som av ödets nyck fick stanna kvar, eftersom Malmö FF diskvalificerades på grund av professionella avlöningar på ända upp till 65 kr per spelare för vunnen match.

Att Robert Carrick fick tillbörlig uppmärksamhet under kvällen var naturligt då GIF:s supporterklubb med namnet Robert Carrickläktaren även deltog i programmet.

Planerna för framtiden är att efterhand utöka bildgalleriet, att också exponera andra dokument och föremål som berättar om Gefle IF:s fotbollshistoria

Bo Nordlund

Ulf Kriström i berättartagen.

Clarence von Rosens berömda pokal.

Vargavintern gav oss tak över hockeyn

1960-talet var ishallarnas stora genombrottsdecennium. Johanneshov i Stockholm 1962, Kempshallen i Örnsköldsvik 1964, Rocklundahallen i Västerås 1965, Leksands isstadion 1966...

För varje ny hall som poppade upp ute i landet växte missnöjet i Gävle över att inget hände här. Vi hade ju det bästa laget, Brynäs, så varför skulle vi ha en av de sämsta arenorna?

På Isstadions läktare växlade de blåfrusna åskådarnas ramsor mellan "Brynäs hej, Brynäs hej, Brynäs hej hej hej" och "Ishall, ishall, ishall", och yrvakna politiker försökte försvara sig med att det kostade alldeles för mycket pengar att bygga tak över en ishockeyrink. Kunde vi inte fatta vilket projekt det faktiskt var, skulle kosta miljoner!

En viss folklig opinion mot hallbygget fanns också, det skrevs en del ilska insändare om slöseriet, men å andra sidan fanns det ju också en högljudd skara frusna hockeyfantaster som ville ha en hall till varje pris.

Säsongen 1965-66 blev en mycket tydlig illustration till behovet av en ishall i Gävle. I februari när det lukrativa slutspelet skulle genomföras var det så fruktansvärt kallt i Gästrikland (man mätte som mest upp 37 minusgrader i Hedesunda och Österfärnebo) att det var helt uteslutet att spela några hemmamatcher på Isstadion.

Så kvartsfinalen mot Wifsta/Östrand fick spelas på Johanneshov i Stockholm.

Samma sak med semifinalen mot Leksand.

Och den första finalmatchen mot Västra Frölunda gick i Rocklundahallen i Västerås.

Nu drog Brynäs storpublik i alla fall (som mest 11 523 mot Leksand på Hovet), men det blev ju dryga och onödiga merkostnader att behöva spela hemmamatcher borta.

Sportsligt hade det, ärligt talat, just ingen betydelse.

Brynäs var fullständigt överlägset och förlorade bara tre matcher på hela säsongen. En av dem i bortamatchen mot Frölunda i finalen – men det gav å andra sidan en tredje och avgörande match på Hovet, och den vann Brynäs med 7-1 inför nästan 13 000 åskådare.

Hallbygget handlade om en investering på fem miljoner kronor. I dag kan man få en större villa för de pengarna, men 1966 var det en avskräckande stor summa.

Gävleborgs Sparbank insåg marknadsvärdet i att leda processen och såg i samarbete med Folksam till att det fanns en grundplåt i form av utlovade lån.

Dessutom startade banken en insamling för att skrapa ihop den dryga miljon som man beräknade skulle behövas för att ro hela projektet i land.

Insamlingen blev en succé redan första dagen. Konstruktör – som förstas hoppades få bygga hallen – bidrog med 50 000 kronor, Bil & Buss med 12 000 och Kedbrant & Wickberg med 10 000. Åhrlins Bil var ett betydligt mindre företag än Bil & Buss men vågade ändå satsa 4 000 – och dessutom lovade alla Brynässpelare att betala in 300 kronor var.

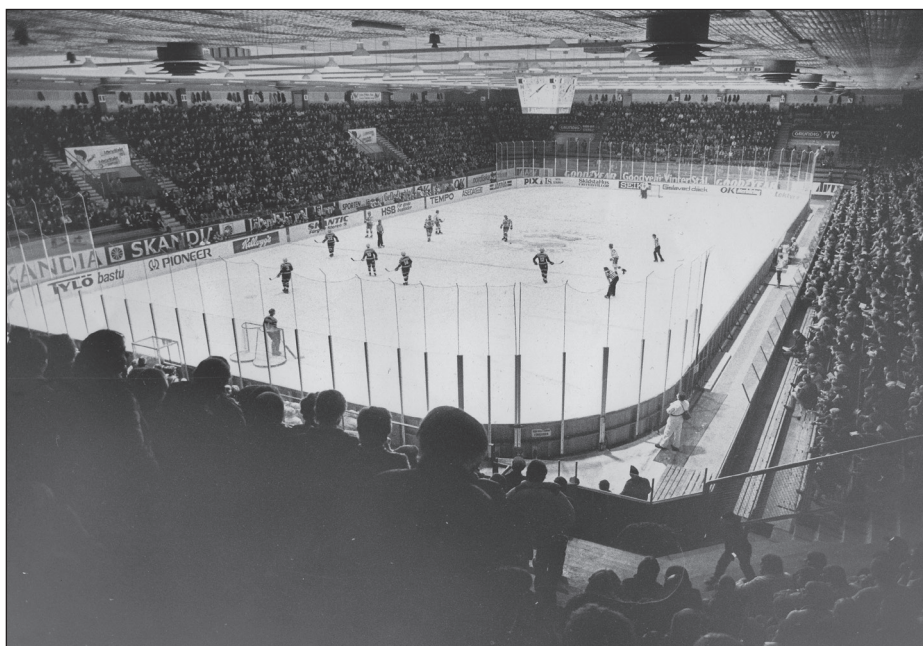
Alla de tre stora Gävleklubbarna – utöver Brynäs var de Gävle GIK och Strömsbro – backade naturligtvis upp kampanjen.

Alla dessa insatser gav resultat. Det stod inte på förrän sparbanksdirektören Rune Lengblad kunde meddela att fem miljoner fanns på kontot och att det bara var att börja bygga.

Det skedde också. Den 28 september 1967 invigdes den nya arenan med en DM-final mellan Brynäs och Strömsbro, och den 22 oktober spelade Brynäs sin första seriematch i den nya inomhusarenan.

Knappt 40 år senare byggdes arenan om för att motsvara dagens krav och behov, men det är en annan historia.

Ulf Kriström

Gavlerinken: För fem miljoner kronor fick hockeypubliken värme och komfort i Gavlerinken.

GAVLERINKEN	
Torsdagen 28 sept kl 19 BRYNÄS IF — STRÖMSBRO IF	
Sektion	C
Bänk	2
Plats	7
Kr 8: -	

Invigningsmatchen på Gavlerinken 28 september, 1967. Åtta kronor kostade det att se DM-finalen Brynäs-Strömsbro.

Syskonen från Sandviken som är världsklass i bågskytte, Karin och Mikael Larsson

Ett krossat växthusfönster och en pil väldigt nära att dimpa ner i mitt huvud gjorde att min far Håkan tyckte det var alldeles för farlig med de egen tillverkade bågarna som min storebror Mikael så gärna lekte med.

Det var efter det som han bestämde sig för att det var dags att uppsöka bågskytteklubben i Sandviken som vid den tidpunkten höll till nere i källaren på Jernvallen. Min bror var då 10 år gammal. Han fann tycke direkt för att skjuta pilbåge och så gjorde även min far. Jag själv tyckte det var mest tråkigt att tvingas hänga med nere på träningarna. Men så en kväll 7 år senare så var det en av tränarna som sa: – Är det inte dags att du testas du med? Och efter det var även jag fast.

Ja på den vägen är det, det var så det hela började.

Många träningstimmar och många tävlingar har det blivit under alla dessa år. I skrivandes stund har jag skjutit pilbåge i över 20 år och min bror nästan 30 år. För mig blev det först 17 år och sedan tog jag en lång paus på 10 år för att sedan börja igen för ca 3 år sedan. Min bror höll på i 26 år innan det blev en paus på 8 år, vi startade upp samtidigt igen och det var i mitten på 2015.

För att bli en bra bågskytt så har jag inte bara tränat skytte utan jag har styrketränat för att bygga muskler, jag har löptränat för att få uthållighet och jag har tränat mentalträning för att känna mig lugnare men även tuffare i stressade/pressade situationer.

När jag var 15 år gammal så kom jag med i juniorlandslaget. Tre år senare året var då 1993 så sköt jag till mig min finaste titel under min karriär. Jag blev då juniorvärldsmästare, tävlingen hölls i Frankrike. Vilken känsla!

Två år senare gjorde jag min debut i seniorlandslaget och var med där tills jag tog mitt uppehåll 2005.

Min bror kom med i juniorlandslaget som 17-åring och redan året efter kom han med i seniorlandslaget och var kvar där tills 2004.

Det har blivit många SM-medaljer, VM-startar (11 st för Karin och 7 st för Micke), EM startar (7 st vardera) under åren.

År 2000 så deltog jag i OS i Sydney Australien. Bara resan dit tog över ett dygn. Jag var nära en riktig skräll, i min andra match var jag nära att slå ut världsettan Natalia Valeeva, bara en poäng ifrån. Jag placerade mig som nummer 17 av 64 deltagare. När jag frågade min bror om sin finaste placering så nämner han sin 9:e plats på utomhus-VM som gick i Jakarta, Indonesien 1995.

OS har han också varit med på, 1996 i Atlanta, USA där han placerade sig på en fin 21:a plats av 64 deltagare.

Det härliga med bågskytte är att det är en sport som man kan hålla på med hela livet. Vill man tävla så går så att göra från det att man är 10 år. Någon övre gräns för

Micke och Karin under SM i Helsingborg 2018.

deltagande finns inte och jag vet att det funnits skyttar som tävlat ända tills det att det passerat 80 år.

Det finns även många olika tävlingsformer. Tavla, jakt, fält och 3-d skytte. Tavla är det som jag och min bror specialiserat oss på. Man skjuter då på en tavla som har 10 poängzoner, tävlingsavståndet är 70 meter utomhus och 18 meter inomhus.

Jakt, fält och 3-d skytte skjuts ute i skogen på mestadels omärkta avstånd så man som skytt får bedöma avståndet till målet. Målen består av tapeter liknandes djur eller 3 dimensionella djur i verklig storlek.

Att jaga med pilbåge är dock ännu inte tillåtet i Sverige, men i våra grannländer Finland och Danmark är det okej.

I Frankrike, Spanien och Italien börjar nu även en ny gren växa fram, nämligen ArcTrap, lerduvebågskytte. Här skjuter man på "duvor" tillverkade av en skumplatt med en diameter på 25 cm.

När jag år 2015 fick höra om denna tävlingsform så åkte jag över till Frankrike och kollade på en sådan tävling och valde sedan att själv införskaffa mig en lerduvekastare, inte för att tävla med utan för att använda i mitt företag, ReConYou. Jag har haft åtskilliga event med arbetsgrupper och kompisgäng som har varit mycket uppskattade.

Sandvikens bågskjutningsklubb som jag och min bror tävlar för är Sveriges näst äldsta klubb. Klubben bildades år 1943.

Efter upphållet så är jag åter tillbaka i landslaget och så även min bror. Det här året har vi deltagit i två världscuper (Turkiet och Tyskland) och säsongen avslutades med europamästerskapen i Polen.

Kommande säsong så handlar det mycket om att kvala mot OS i Tokyo 2020, den viktigaste kvaltävlingen är VM som hålls den 9–16 juni 2019 i Holland. Tävlingarna är många och resorna långa. Håll tummarna för oss, "Syskonen Larsson" som vi så ofta blir omnämd som.

Karin Larsson

Christer Carlsson minns...

Gråtattacken på Solvalla

Mors Dag söndagen den 27 maj 2007.

Elitloppet på Solvalla, årets absoluta höjdpunkt för oss travintresserade avhålls alltid sista söndagen i maj vilket även Mors Dag alltid gör. Som vanligt och sedan många år befann jag mig på plats på Solvalla för att njuta av internationell toppsport. Världens bästa travhästar samlade till ädel kamp om att hamna i historieböckerna för evig tid. Denna elitloppsday var speciell. Anledningen var att vår käre och enda dotter Angela var gravid och hade gått över tiden i två veckor. Hon åkte in och ut på BB och hela släkten vändades. Jag själv kunde dock koppla av några timmar eftersom åtminstone elitloppssöndagen kom när den skulle och jag flydde fältet mot Stockholm.

I raden av alla fantastiska lopp för våra varmblodiga världsstjärnor den dagen kör man också varje år ett lopp för Nordens Bästa Kallblod. Den ras man i Sverige innan 1965 (då man öppnade både Sveriges och Norges stamböcker och man fick betäcka sina svenska ston med de fina norska hingstarna) kallade "Nordsvenskar". Detta år hade det kommande mötet mellan Norges bästa kallblod **Moe Odin** och den svenske stjärnan **Järvsöfaks** trissats upp i pressen ungefär som mellan Ingo och Floyd. Båda hade gjort topprepresentationer på var sitt håll och detta skulle bli årets första möte.

Stunden var kommen. Elitkampen för Kallblod 2007. Defileringen var avklarad. Publikjublet tilltar och starten går. Jag står på huvudläktaren tillsammans med 20000 andra entusiaster och det norska inslaget i publiken var stort. Publiken vrålade och det viftades med de norska och svenska flaggorna när två hästar (gissa vilka) slet sig loss när det återstod 500 meter av loppet. Spänningen var verkligen olidlig. Då ringer min mobiltelefon i fickan. Jag sliter upp den instinktivt och med en snabbhet som skulle gjort Jesse James avundsjuk, medan jag noterar i ena ögonvrån att Moe Odin och Järvsöfaks kämpar nos mot nos i ingången av upploppet. Publiken är i extas. Jag hör en svag och trött röst i min mobiltelefon genom publikvrålet "grattis pappa du har blivit morfar till en jättefin flicka". Jag som har väldigt nära till känslorna, man kan kalla mig blödig (och det blir värre med åren) började storgråta. Jag fick knappt fram ett ljud. Jag hulkade mig igenom mitt

konstigaste telefonsamtal någonsin, samtidigt som jag och de 20000 på läktaren konstaterade att Moe Odin och Järvsöfaks passerade mållinjen samtidigt. Resultatet av loppet intresserade mig naturligtvis inte ett enda dugg i sammanhanget. Inget på jordklotet kunde vara större än det telefonsamtal jag just då hulkande och snyftande försökte genomföra. Vi avslutade med puss och kram och jag var euforisk. Mitt första barnbarn och allt hade gått bra! Dessutom på Mors Dag och allting!

Jag såg sedan genom tårarna nedanför mig på banan att Moe Odin vunnit och massor av norrmän var galna. Inget kunde naturligtvis intressera mig mindre. Nu var jag morfar!

Jag torkade tårarna, fortfarande hulkande och snyftande när en man framför mig vände sig om och sa tröstande "ja han kan ju inte vinna jämt".

Om han bara vetat...

Barnbarnet Isabelle idag.

Sportens språkbruk

Vi brukar gå en riksround i distriktens medlemsblad. Denna gång har jag med behållning läst Lars Johanssons krönika i Westgötarnas Idrottshistoria om sportens språk förr och nu. I artikeln finns kunskap och idéer att hämta om sportens språk, att uppslag till egna reflektioner Språkbruk berör oss. Naturligtvis även sportens språk. Mitt språk är min världs gränser, har en filosof sagt.

Tommy Söderberg krävde kamp ända in i kaklet av fotbollslandslaget. Med en bild hämtad från simningen. I höst har kamp förts ända in i kaklet för att bli statsminister. Livet kan kännas som den slakmota Assar Rönnlund beskrev i sportradions skidsändningar. Ishockeyn har sedan år tillbaka tillämpat time out. Både fotbolls- och ishockeyspelare kan sedan länge få rött kort. Numera tillämpas begreppen både i arbetsliv, politik och privat. I näringslivet och byråkrati är det status att en coach startar upp teambildning. Sportens språk sprider sig.

I takt med förändring av sportens verklighet och utveckling förändras även språkbruket. Nya ord och begrepp speglar idrotters nya verklighet. Undran och frågor om språkbruk är alltid berättigat. Hur och varför uppkommer det nya språkbruket? Är det effektivt och talande?

Vi som är gamla nog minns Guldlaget 1948 med "Garvis" Karlsson som vänsterinner och "Bian" Rosengren högerhalvback. Bertil Nordahl spelade centerhalv. Numera har fotbollslandet en tia som framspelare, en target längre fram. Yttermittfältare både framåt och bakåt. Laget har två innerbackar, men centerhalv tillhör historien liksom keeper i målet. Mittfältet har ofta en defensiv balansspelare. Fanns han på planen förr? Mycket

Pausanalys -

*Tränarens språkbruk i Bengt Cidden
Anderssons diktsamling om fotboll
"Hela bollen ska ligga still"*

3-1 i arslet
Det var ju det
som inte fick hända
Ni är precis som höns.
Första målet
varför rusa ut.
När jag sagt till dig
stå kvar i målet.
Andra målet
var i helvete var försvaret?
Tredje målet
Bakåtpass – kortslutning – straffspark.
Ni har glömt precis allt
jag sagt till er.
Använd kroppen
Har ni glasben?
Sluta upp med höjdbollarna
deras telefonstolpe till libero
tar ju allt på huvudet.
För fan grabbar försök
passa till varandra

har hänt både med spel och språk sedan 1950-talet. Spelade man zonförsvar eller man-mot-man försvar på 1950-talet. Fanns det passningsskugga? Det fanns i alla fall både vänster- och högerving i fotboll och bandy. Och på 1950-talet ropade vi grabbar: "Centra för fan!", när vi ville ha ett instick i boxen.

Spelet förs gärna i boxen både i fotboll och hockey. I slottet eller skottcirkeln har ishockeyspelaren fin målchans. Men enligt Westgötarnas kunnige krönikör är slottet sannolikt en överföring från engelskan "slot" som betyder öppning Alltså skjuter han i en öppning i målet. Engelska dominerar sportens språk I handboll är Stürmerfoul (offensiv foul) en bestraffning. En hybrid av tyskans Stürmer = anfall och engelska foul.

I bollsporter förekommer ord vars innebörd man inte förstår utan att vara initierad. En indianare är en blindpassning i hockey. Vem kan förklara varför ostrukture-rad, böljande hockey kallas Hawaii?

Hängande i målgården tar handbollsspelaren emot en passning och gör mål. Han levererar en japanare som avslut. "Vad var det där för spelvariant?" frågade en häpen TV-reporter 1980 Thomas Augustsson, Heim efter ett häftigt avslut. "Det såg du väl, att det var en japanare" svarade Thomas Augustsson skrattande med ett skämt. Sportens språk hade fått ett nytt begrepp. Handbollsspelaren och GHF:s hedersordförande Nisse Frölander har dock en rimlig historisk förklaring. Handbollsskytten är lika djärv som Japans dödsföraktande självmordspiloter under andra världskriget.

Sådana här tankeställare och reflektioner kan läsning av de idrottshistoriska medlemsbladen generera. De har allmänt läsvärde utanför respektive distrikt. GHF byter blad med landets föreningar och intresserade kan kontakta mig för att få del av de medlemsblad som ges ut landet runt.

Bo Nordlund

GHF:s styrelse 2018

Ordförande: Gunnar Lindbom, Idrottsallén 23 A, 806 49 Gävle.
026/16 75 87, 072-246 75 87; lindbom.gunnar@telia.com
Vice ordf. Lillemor Forsberg, Stuvaregatan 15 1 tr, 803 02 Gävle.
026/19 24 26, 070-673 42 93; gassarvet64@gmail.com
Kassör: Anita Hedberg, Bergsgatan 49, 802 66 Gävle.
076-805 77 30 anitahedberg66@gmail.com
Sekreterare: Bo Nordlund, Strömsborgsvägen 8, 802 66 Gävle.
070-680 65 99; bo.nordlund@telia.com
Ledamot: Lars Blomgren, Ringvägen 11, 811 52 Sandviken
026/21 46 05, 070-542 14 95; lars.h.blomgren@telia.com
Ledamot: Jan-Åke Hedström, Åkerslundsvägen 20, 810 22 Årsunda.
026/29 01 25, 070-307 41 07; janake.hedstrom@hos.sandnet.se
Ledamot: Anders Steffen, Östbyvägen 42, 816 31 Ockelbo.
0297/ 41 565, 073-647 05 59; anders.e.steffen@home.se
Adjungerade ledamöter: Ove Grip, Anders Hedbom och Curt Larsson
Hedersordförande: Nils Frölander
Revisor: Åke Nilsson, suppleant Lars-Vidar Ström
Valberedning: Lars Blomgren och Marianne Silver

Om tävlingarna i simhopp i OS 1906

Eftersom vi hade en tävlande från Gävle i denna gren 1906, nämligen Wiktor Lindgren från Gefle simsällskap, GSS, kan det vara intressant att läsa vad vår olympiska organisationskommitté hade att säga om tävlingen.

”Hopptävlingarna i vattnet ute vid Phaleron blefvo den enda mörka fläcken i de ljusa minnena. Genom svensk ridderlighet hade väg öppnats till priskommittén för en del okunniga och partiska prisdomare, hvilka ej förstodo sin sak. Vi hade insatt 11 deltagare af de 24 täflande. Alla svenskarna voro goda hoppare och ingen af de öfriga kunde utföra så vackra språnghopp och inte heller så svåra hopp, men det hjälpte ej. De två första prisen gingo till Tyskland, och tredje till Österrike – uteslutande på grund af prisdomarnas sammansättning.

Att offentliggöra protester mot utslaget ingick ej i svens-

ka begrepp om gentlemannamässigt uppträdande vid en täflan som denna. Det höll på att bli en uppseendeväckande demonstration från opartiska åskådares sida, men äfven denna lyckades svenskarna avvärja. De nöjde sig med att inlämna en skrifvelse till organisationskommittén, hvarjämte händelsen sedermera blef föremål för behandling i internationella kommittén för Olympiska spelen med det resultat att England och Sverige fingo i uppdrag att utarbета mer noggranna internationella bestämmelser för prisbedömning i simning och hopp i vatten.

Följande söndag höllo de svenska simmarna i Phaleron en uppvisning, som tog formen af en lysande upprättelse och som af de grekiska tidningarna kallades ”oförgätlig”, ”beundransvärd” o.s.v.

Heja Sverige

GHF:s styrelse allt äldre!

Vid GHF:s styrelsesammanträde den 17 oktober bjöds det minsann på tårter till kaffet, eftersom tre av styrelseledamöterna hade passat på att inför det digra höstarbetet fylla ett ganska så aktningsvärt antal år.

Naturligtvis gratulerades de också hjärtligt med varsin fin blomma och ett fyrfaldigt leve. De undkom inte heller sedvanlig fotografering.

Från vänster ses **Lasse Blomgren (80 år)**, **Lillemor Forsberg** och vår ordförande **Gunnar Lindbom (70 år)**.

Vi har inte angett Lillemors ålder, eftersom man av någon underlig slags nedärvd hänsyn inte ska tala om hur gammal en kvinna är. Men allright, vi kan väl säga så här: Dubblera Lasses och Gunnars sammanlagda ålder. Dividera resultatet med 6. Lägg sedan till 25 år. Då får ni det Lillemor fyllde 2013. Mer säger vi inte.

Undertecknad 87 år

Stig Vilén – minnesord

Min gode vän och friidrottslegendaren Stig Vilén har lämnat oss. Han föddes i Stockholm men tillbringade flera år i Kalmartrakten under sin uppväxt. Stig var en lovande hoppare och mångkampare. Skapligt snabb och spänstig. 11,5 på 100m, 6,50m i längd, 13,75m i tresteg och 1,83m i höjd. Det är dock som framgångsrik tränare och tävlingsspeaker som han har gjort sig mest känd.

1959 fick Stig jobb i Gävle åt oljeföretaget Caltex. (Senare Texaco och Preem). Flyttlasset gick och Stig kontaktade Gefle IF. Under åren 1959-65 byggde Stig och Bosse Brügge upp ett allt starkare GIF, där Stig hade särskilt ansvar för tjejerna.

Han kom även snabbt in i Gästriklands FIF. Största triumfen kom 1964 när GIF-trion. Marit Dahlberg, Lisbeth Engström och Ingrid Engström vann premiären av SM på 3 x 800 m med nordiskt rekord 7.06,2m.

Året därpå tog trion silver. Stig engagerade sig under några år i IF Skade och gjorde så comeback i Gefle IF 1970. En makalös femårsperiod inleddes. Lisbeth Engström vann SM på 1500 m samma år och GIF vann därefter lagguldet vid SM i Terräng hela fyra gånger. Liksom segrar i Dagbladsstafetten och Hässelbystafetten. Det blev även ett par SM-medaljer på 3 x 800 m.

Lisbeth höll 1972 under en kort tid det svenska rekordet på då nya sträckan 3000 m med 9.29,6. Hon gjorde också flera landskamper och vann Inomhus SM. De ledande tjejerna förutom Lisbeth var Rose-Marie Hallin, Ann-Kristin (Anki) Hedfors och Pia Carlsson.

Stig bemannade speakerbåset på Gunder Hägg Stadion i Gävle bara för några år sedan. En ledare från Stockholm beskrev honom så här: ”Det känns som att lyssna till gamla SF-journalen, samtidigt som det är både modernt och har känsla.” Inget dåligt omdöme för en speaker som lärde sig jobbet av superlegenden Sven Lindhagen.

Den tidigare så temperamentsfulle Stig Vilén coolade ned med ålderns rätt. Hans hjärta klappade alltid för de unga. Stig betonade att det personliga rekordet alltid är det finaste av alla rekord.

RIP – Stig! Du skulle ha fyllt 93 år om några veckor. Tack för alla åren!

Erik Proos

Medlemmar

Nya medlemmar: Ulf Ivar Nilsson, Gävle och Gästriklands Skidförbund
hälsas välkomna som medlemmar.

Våra medlemmar Åke Holmgren, Gävle, Veine Nilsson, Gävle och Karl-Åke Sjögren, Valbo
har gått ur tiden och lämnat oss i stor sorg och saknad.

Medlemsantalet är i november 2018:

304 st fördelat på 259 enskilda, 10 förbund och 35 föreningar.

100-årsfirande Forsbacka IK

spelade 1959 sin trettonde säsong i bandyallsvenskan. Vi visar det laget, som innehöll flera spelare med landslagsmeriter. Stående från vänster: Sten Lindgren, Börje Glaas, John "Jompa" Andersson, Börje Elofsson, Olle Grönwall, Lill-Arne Andersson, Ernst Hård, Sten Eidhagen och lagledare Bengt Åhman. Knästående från vänster: Ove Andersson, Erland Timmerholm, Börje Steen, Lars Holst, Yngve Larsson och lagkaptenen Torvald Åkerlöf.

Gästrikheidrottens Historiska Förening har som målsättning

- att öka antalet medlemmar, enskilda, föreningar och distriktsförbund
- att informera om och utveckla idrottshistoria i Gästriklands föreningar
- att samarbeta med Gävleborgs Idrottsförbund, SISU och Arkiv Gävleborg och kommunarkiv för information, dokumentation och arkivering av idrottshistoria
- att verka för idrottshistorisk dokumentation av föreningar och enskilda
- att ge ut två medlemsblad (april och november) samt utbyta medlemsblad och information med andra idrottshistoriska organisationer
- att arrangera idrottshistoriska sammankomster
- att arrangera en medlemsresa i idrottshistorisk och kulturhistorisk anda
- att ha utbyte med grannlänens idrottshistoriska organisationer
- att representera vid idrottshistoriska möten och konferenser
- att uppvakta föreningar som jubilerar
- att med föreningens diplom uppmärksamma idrottshistoriskt förtjänta ledare och aktiva.